

Dosarul nr. 3r-95/2023
2-20160657-01-3r-11042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: V. Chiselița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

31 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de către avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Popovici împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Tamara Popovici împotriva hotărârii din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 17 decembrie 2020, Tamara Popovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și repararea prejudiciului material, prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. 1 din 27 februarie 2020 privind cercetarea accidentului de muncă cu incapacitatea temporară de muncă, emis de către comisia de cercetare a Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, ca nelegitim; constatarea producerii în timpul muncii a accidentului de muncă cu incapacitatea temporară de muncă, la data de 14 februarie 2020 în jurul orei 16:00, cu încălcarea tehnicii securității; încasarea cheltuielilor legate de tratament ca rezultat a accidentului de muncă, în timpul muncii, în sumă de 8216,35 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Tamara Popovici împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și repararea prejudiciului patrimonial, în partea pretenției privind repararea prejudiciului patrimonial în mărime de 8 216,35 lei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Tamara Popovici împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la anularea procesului verbal de cercetare a accidentului de muncă cu incapacitate temporară de muncă nr. 01 din 27 februarie 2020, constatarea producerii accidentului în timpul orelor de lucru cu încălcarea tehnicii securității.

La 20 ianuarie 2022, Tamara Popovici a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă.

Ulterior la 28 iunie 2022, avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici, a prezentat motivarea cererii de apel.

Prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Tamara Popovici împotriva hotărârii din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 10 ianuarie 2023, avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii contestate cu remiterea dosarului în instanța de apel cu primirea spre examinare a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece concluzia instanței de apel este prematură menționând că din motive întemeiate a omis termenul de prezentare a apelului motivat având în vedere că pe data de 25 aprilie 2022 Tamara Popovici s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova potrivit BOARDING PASS, iar avocatul acesteia Silvia Timuș din data de 25 mai până pe 27 iunie 2022 s-a aflat în concediu medical.

Ulterior la 13 ianuarie 2023, avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici a depus recurs suplimentar prin care a solicitat anularea încheierii contestate cu remiterea dosarului în instanța de apel la etapa repunerii în termen a apelului.

La 11 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Agenției Servicii Publice copia recursului depus de avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici împotriva încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 14 septembrie 2022, care a fost expediată participanților la proces la 12 decembrie 2022 și recepționată de către Tamara Popovici la data de 27 decembrie 2022, conform avizului de recepție

DS8008000249AS. Astfel, recursul depus la 10 ianuarie 2023 a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art.191 alin.(5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii

perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Din prevederile art. 223 din Codul administrativ, rezultă că, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

La caz, completul de judecată constată că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 20 decembrie 2021 (f.d.116), iar la 24 decembrie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa părților la proces dispozitivul hotărârii, prin intermediul poștei electronice.

Din materialele dosarului instanța de recurs reține că la 20 ianuarie 2022, Tamara Popovici a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului a început a curge la 21 decembrie 2021, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 19 ianuarie 2022. Cu toate acestea, apelul nemotivat a fost depus la 20 ianuarie 2022, fapt ce denotă depunerea apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Potrivit extrasului din poșta electronică, atât Tamara Popovici cât și avocatul acesteia Silvia Timuș au recepționat la data de 26 aprilie 2022 hotărârea motivată din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.132).

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 27 aprilie 2022 și a expirat la data de 26 mai 2022, ultima zi de depunere a apelului motivat fiind ziua de 26 mai 2022, cu toate acestea cererea de apel motivată a fost depusă abia la 28 iunie 2022.

Drept urmare, prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Tamara Popovici împotriva hotărârii din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În asemenea circumstanțe, completul de judecată apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ a cererii de apel depusă de avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici împotriva hotărârii din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, ca inadmisibilă, deoarece apelantul nu s-a conformat prevederilor legale imperative și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, nici nu a solicitat repunerea în termen.

Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată atât Tamara Popovici cât și avocatul acesteia Silvia Timuș, prin intermediul poștei electronice încă la data 26 aprilie 2022, însă până la expirarea termenului-limită (26 mai 2022 inclusiv), ultimii nu au prezentat Curții de Apel Chișinău apelul motivat, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia ca inadmisibil în conformitate cu art.236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ

Argumentul avocatului Silvia Timuș precum că termenul de prezentare a motivării apelului a fost omis din motive întemeiate întrucât dânsa s-a aflat în concediu medical iar Tamara Popovici a fost plecată peste hotarele Republicii Moldova, completul de judecată îl consideră neîntemeiat, deoarece părțile au dispus de suficient timp pentru a depune cererea de apel motivată în termen.

Mai mult, aflarea avocatului Silvia Timuș în concediu medical începând cu 25 mai 2022, nu a constituit un impediment de a întreprinde toate măsurile necesare, pentru a depune motivarea apelului în termen de 30 de zile din data notificării hotărârii motivate, 26 aprilie 2022, având în vedere că ultima zi de depunere a apelului motivat a fost data de 26 mai 2022.

Prin urmare, recurentul Tamara Popovici cât și avocatul acesteia Silvia Timuș nu au prezentat probe incontestabile ce ar indica aflare dânsului într-o veritabilă imposibilitate de a depune apelul motivat în interiorul termenului legal.

De asemenea, avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici, prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Prin urmare, culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, îi revine Tamarei Popovici și a reprezentantului

acesteia, avocatului Silvia Timuș care nu au efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în termenul legal, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

Dat fiind cele menționate, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici ca inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată amintește că art. 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către avocatul Silvia Timuș în interesele Tamarei Popovici.

Se menține încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron